

7/30613-30614
GK 181

Türkiye Büyük Millet Meclisi
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 26/10/2020 09:08
Sayı: -120.07-E.00000729605
PATARA

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-85112434-610-801900

23.10.2020

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 22.06.2020 tarihli ve 43452547-665736 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde yer alan soru önergesine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevap (5 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu : HPHCHAYMIDWFÖTTKNQNB Belge Doğrulama Adresi: <http://belgedogrulama.kultur.gov.tr/>
Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr>

Bilgi için:Abdurrahim
YAMANKILIÇ
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No:(312) 470 50 49

**MARDİN MİLLETVEKİLİ SAYIN TUMA ÇELİK'İN, 7/30613 ESAS SAYILI SORU
ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

Mardin İli, Derik İlçesi, Hisaraltı Mahallesi'nde bulunan Rabat Kalesi ve Harabeleri, Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 15.06.2010 tarih ve 3236 sayılı kararı ile I. Derece arkeolojik sit alanı olarak tescil edilmiştir.

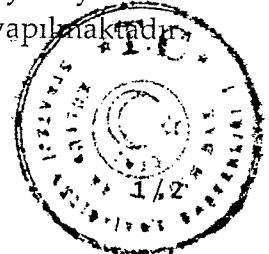
2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında tescillenen taşınmazlara ait güvenlik ve denetim; ilgili kolluk kuvvetleri, yerel yönetimlerce ve ilgili müze müdürlüklerinin koordinasyonunda yapılmaktadır. Söz konusu alanlarda meydana gelen kaçak kazı ve izinsiz define arama olayları hakkında suç duyurusunda bulunulmakta olup adli işlemler Bakanlığımızca takip edilmektedir.

Rabat Kalesi'nde kaçak kazı ve tahribatların önüne geçilmesi için gerekli güvenlik önlemlerinin mahallince alınarak alanda sıklıkla kontrollerin yapılmasının sağlanması ve söz konusu alanda anılan kanuna muhalefet teşkil eden bir durumun tespit edilmesi halinde gerekli işlemlerin ivedilikle başlatılması Bakanlığımız tarafından Mardin Valiliği'nden istenmiştir.

Söz konusu kale, Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 15.06.2010 tarih ve 3236 sayılı kararıyla I. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak 2863 sayılı Yasa kapsamında tescil edilerek korunma altına alınmıştır. Restorasyonuna yönelik Şanlıurfa Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü arşivinde bugüne kadar iletilmiş herhangi bir proje bulunmamaktadır.

Kültür varlığı bulmak amacıyla yapılan kaçak kazılara ya da izinsiz define araştırıldığına ilişkin Bakanlığımıza iletilen çeşitli ihbar ve başvurular ivedilikle kolluk birimlerine yönlendirilerek gerekli işlemlerin başlatılması ve Bakanlığımıza bağlı taşra teşkilatı ile ilgili valilik tarafından bu neviden olaylara ilişkin başlatılan yasal süreçlerin takip edilmesi sağlanmaktadır.

"Definecilik" olarak tabir edilen izinsiz kazı ve izinsiz define araştırmak eylemleri, 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunun 65'inci ve 74'üncü Maddesi kapsamında zaten yasak olup cezai müeyyideleri bulunmaktadır. Bununla beraber Define Arama Yönetmeliği kapsamında verilen izinli define kazıları ise kültür varlıklarının bulunmadığı mezarlık veya sit alanı olmayan yerlerde Bakanlığın, Çevre ve Şehircilik ve İçişleri Bakanlıklarının denetiminde yapılmaktadır.

Çoğunlukla kolluk birimleri tarafından gerek faillerin yakalanması gerekse kaçak kazıların yapıldığı alanların düzenli devriye kontrolleriyle güvenliğinin sağlanması şeklinde yürütülen çalışmalar bu konuda caydırıcı olmakta ve kaçak kazıları önemli ölçüde azaltabilmektedir. Bakanlığımız tarafından da kaçak kazı olaylarının yaşandığı bazı antik kentlerde gece-gündüz esaslı güvenlik görevlisi istihdam edilerek kaçak kazılar önlenmeye çalışılmakta olup ayrıca kaçak kazıların önlenmesi ve bu konuda gerçekleştirilen çalışmaların güçlendirilmesi için Genel Müdürlüğümüz bünyesi altında bir kontrol ve mücadele sistemi başlatılmıştır. Bu kapsamda; Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü bünyesinde 09.03.2020 tarihinde Yurt İçi Kaçakçılıkla Mücadele Şubesi Müdürlüğü, Yurt Dışı Kaçakçılıkla Mücadele Şube Müdürlüğü ve Eğitim Farkındalık Şube Müdürlüğünden oluşan Kaçakçılıkla Mücadele Daire Başkanlığı kurulmuştur.

Özellikle antik kentler ve çevresinde yaşanan kaçak kazıların önlenmesi için kültür varlıklarımızın korunması hususundaki farkındalığın artırılması amacıyla görev yaptıkları bölgenin ihtiyaç ve sorunlarını yakından bilen ve takip eden Bakanlığımıza bağlı taşra teşkilatı tarafından, hedef kitle olarak o bölgede yaşayan halkın seçildiği özel içerikli eğitimler yapılmakta, valilik, kaymakamlık, muhtarlıklar ve kolluk birimlerini de kapsayacak şekilde eğitim seminerleri düzenlenmekte ayrıca diğer kurum ve kuruluşlarca organize edilen eğitim faaliyetlerine katılım sağlanmaktadır.

Kaçak kazı ve izinsiz define aramasına ilişkin yasaklar ve cezalar 2863 sayılı Kanun'un 74. Maddesinde belirtilmektedir. Kaçak kazı yapılan alan aynı zamanda bir sit alanıysa Cumhuriyet Başsavcılıklarınca hazırlanan iddianamelerde 65. Maddeye de muhalefetten suç duyurusunda bulunulabilmektedir.

Kaçak kazı olayı veya izinsiz define arama olayının tespiti bazı durumlarda Kültür ve Turizm Bakanlığınca bazı durumlarda ise kolluk kuvvetlerimizce gerçekleştirilmektedir. Bu suçlar kamusal suçlar olduğundan olayın meydana geldiği alandan sorumlu Savcılık tarafından hazırlanan iddianameler ilgili mahkemesine sunulmaktadır. Bu suça ilişkin tespitler adli makamlara farklı kanallardan ulaştığından soruda talep edilen bilginin yukarıda değinilen Kanun maddelerine muhalefetten başlatılan soruşturmaların sorgulanması yoluyla Adalet Bakanlığından temin edilebileceği değerlendirilmekte olup Şanlıurfa Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü görev ve yetki sahası sınırları içerisinde olan Mardin, Şanlıurfa ve Adıyaman illerinde 2019 ve 2020 yılları içerisinde günümüze kadar toplam 126 adet yasal işlem yapılmıştır.

